

Sahibi ve Umum Negriyat
Müdürü:
HASAN RASIM US
Basıldığı yer
YAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi YAKIT Yurdu

11
BİRİNCİKANUN 1940
CARŞAMBA

Numara: 462 Sene: 2
Tel: 23972 Posta kutusu: 214

**Vekiller heyetinin
dünkü kararı
üzerine
Işıklar**
Bu akşam maske-
lenmeden yakıldı

15-11-1940 tarihinde Vekil-
ler Heyetince alınan bir karar ü-
zerine ışıkları söndürme ve ka-
rartma nizamnamesinin tatbikine
başlanmıştır. Vatandaşların bu va-
zifeye uymak hususunda göster-
dikleri hassasiyet hükümetin na-
zarı tetkikinden geçmiş ve Vekil-
ler Heyeti dünkü toplantısında i-
kinci bir kararla evvelce konulan
memnuniyetlerin bir kısmını bugün-
den itibaren kaldırmıştır.

Nakil vasıtalarında maskelenme
sistemi baki kalmak şartıyla res-
mi ve hususi binalarda ışık ve iç
ışıkları, acil ihtiyaçları hariç olmak
kaydıyla söndürülmüştür.

Bu karara uygun olarak bu ak-
şamı şehirde ışıklar maskelenme-
den ve karartılmadan yakılmış bu-
lunmaktadır.

**Amerikada
Demircilik ruhsatiyeye
tabi tutuldu**
Bundan Japonya zarar
görecek

Washington, 11 (A.A.) — Beyaz
sarayın bir tebliğine göre, milli
müdafaa endüstrisinin demir ve
çelik ihtiyaçları o derece artmış
bulunmaktadır ki, 30 ilkkânun ta-
rihinden itibaren demir cevheri
(Devamı 2 inci sayfada)

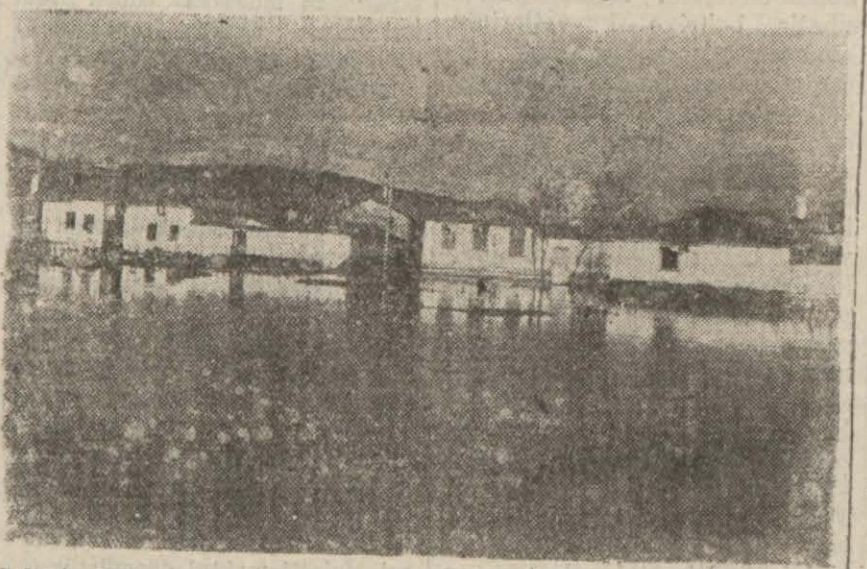
**ORUC
REİS**

KADIRCAN
KAFLI'nın
Bu emsalsiz
korsanlık ve
kahramanlık
romanına

Haber
Arkadaşımız
YARIN BAŞLIYOR

8
SATYADIR

Sel baskını
EDİRNE
Tehlikeyi atlattı
SULAR DÜŞMEĞE BAŞLADI
Nüfusça zayıt yok
Bugün saat 18,30 da General
Kâzım Dirikle görüştük

Sellerin birkaç ay evvel Edirneyi bastığı sırada alınmış bir resim...

Edirne, 11 (A. A.) — İki gün-
denberi fasılsız olarak yağan yağ-
murlardan Meriç ve Tunca nehir-
leri beşer buçuk metre yükselmiş-
tir. Bu defa Edirne için hakiki bir
âfet halini alan tuğyan Karaağaç
ve Bosna köyü ile şehrin irtibatı
nı tamamiyle kesmiş, birçok zarar
ve hasarata muvafıktır.

Tuğyan Yunanistan'da da aynı
şiddetle tesirini yapmıştır.

Elektrik fabrikasını da sular is-
tilâ etmiştir. Köprüler suların
görünmemekte, yoldan ve Kırış-
hane tamamiyle göl halindedir.
Evler suların tesiriyle yavaş yavaş
çökmekte devam ediyor. Ağaçlar
üzerine sığan halkın tahliyesi
tombaz, sal ve kayıklarla yapı-
lmaktadır. Tahliye ameliyesi ile
idare âmirleri yakından alâkadar
olmakta, zabıta, jandarma, asker
kuvvetleri ile belediye hümmalı
faaliyet göstermektedir. Miktari
henüz tesbit edilememekle beraber
nüfus ve hayvan zayıtı var-
dır. Açıkta kalan halk yerleştiril-
mekte, işçileri temin olunmakta-
dır. Tuğyanın bu şiddeti önünde
 ehemmiyetli tedbir alınması için
Meriç, İpsala ve Enez nahiyesine
vilayette icap eden emirler veril-
miştir. Şu dakikada sular müte-
madiyen yükselmektedir.

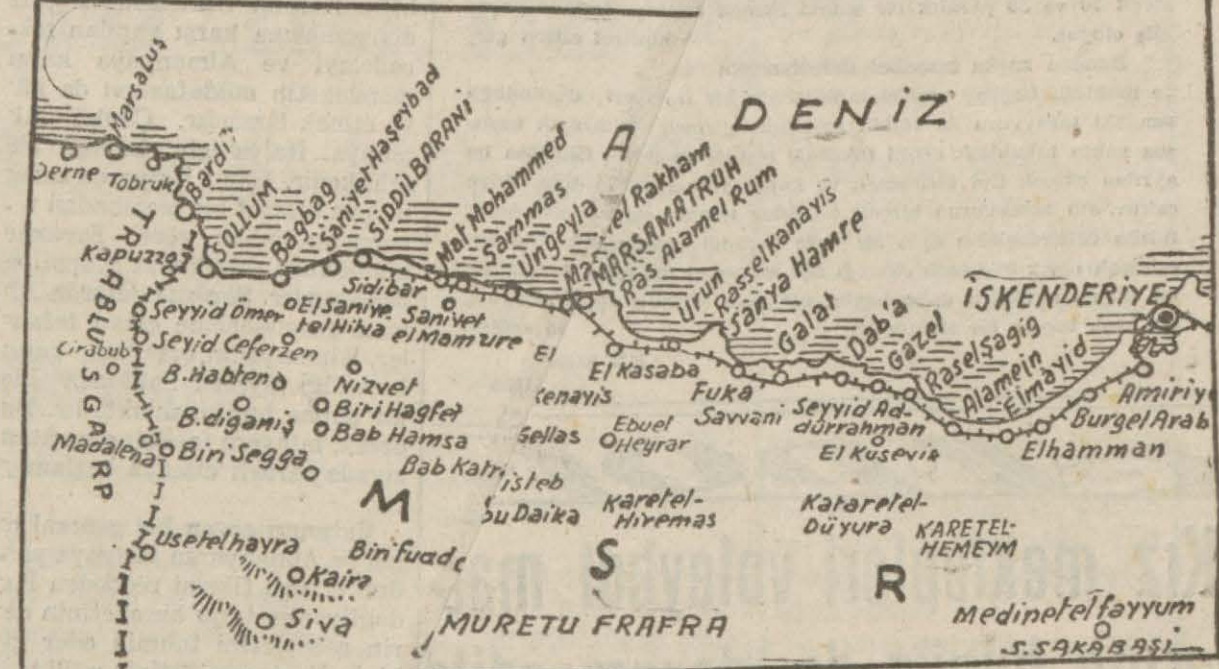
MARASTA İKİ KİŞİ DONDU
Maras, 11 (A. A.) — Köylerde
çalıştıktan sonra şehre dönmekte
iken Ahır dağına İncebel mevki-
inde fırtınaya tutulmuş olan üç
kalaycının ikisi donarak ölmüş ve
biri kurtarılarak memleket hasta-
nesine yatırılmıştır.

MUGLADA
Muğla, 11 (A. A.) — Dört beş
gündür devam eden süreklî ve
şiddetli yağmurlar dün gecedenbe-
ri (Devamı 2 inci sayfada)

**Macar Hariciye Nazırı
Kont Çaki
Belgradda**
Yugoslavya ile
"Ebedî sulh,"
paktı yapacak
Budapeşte, 11 (A.A.) — Ha-
vas: Dün akşam Belgrada hareket
etmiş olan Kont Çakinin seyahati
iki gün devam edecektir.
(Devamı 2 inci sayfada)

**Amerikadaki İngiliz el-
çisinin söylediğine göre:**
İngiltere
işgal altındaki
memleketlere gıda
maddeleri
göndermiyecek
Böyle bir yardım Alman
harp gayretlerine yar-
dım mahiyetinde
görülüyor
(Yazısı 2 inci sayfada)

Tasarruf ve iktisat haftası
yarın başlıyor
Başvekilimiz bir nutukla
celseyi açacak
Millî an'anelerimiz arasında
her yıl 12 Birincikânunda baş-
lıyarak bir hafta müddetle de-
vam eden ekonomi haftası ya-
rın Başvekilimiz Dr. Refik Say-
damın Ankara Halkevinde saat
on beşte irat buyuracakları nu-
tuk ile açılacak ve başlayacaktır.
Müteakiben haftanın her gece-
sinde Kurum başkanı ve Balıke-
sir mebusu General Kâzım Özalp
Münakalat Vekili Cevdet Kerim
İncedayı, Maarif Vekili Hasan

Afrikada harp shası gösteren harita...

Arnavutluk
Bir süngü
hücumund?
İtalyanlar gir
zayıt vediler
Tank ve hâp malze-
mesi alındı

Atina, 11 (A.A.) — Yunan or-
duları başkumandanlığı 10 ilkkâ-
nun akşamı sağdaki 45 nume-
ralı tebliği nşretmiştir:

Taarruz hareketlerimiz bütün
cephede muvaffakiyetle devam et-
miştir. Düşmanın kuvvetli mevzi-
lerini süngü hücumuyla zaptettik.
Düşman ağır zayıta uğramıştır.
100 kilometrelik 3 top ele geçir-
miştir.

Atina, 11 (A.A.) — Atina a-
jansı bildiriyor:

Umumi emniyet nezareti tara-
fından neşredilen bir tebliğde kay-
dedildiğine göre, düşman tayyare-
leri 10 ilkkânun günü Korfuyu
ve Moranın garbinde bir kasaba-
yı bombardıman etmişlerdir. İn-
sanca zayıt ve hasar yoktur.

Korfu, 11 (A.A.) — Korfu
dün İtalyan tayyareleri tarafın-
dan bombardıman edilmiştir. İn-
sanca zayıt yoktur.

Londra, 11 (A.A.) — B.B.C. Resmi
Yunan tebliğine göre Yunan ordusu
bütün cephe boyunca taarruza devam
etmiş, İtalyanların birçok müstah-
kem mevzileri süngü hücumları ile
zaptedilmiştir.

Yunan sol cephâ sahilî takiben Av-
lonya istikametinde ilerliyerek harp
malzemesi, tanklar, hücum arabaları
ele geçirmiştir.

Yunanistandaki İngiliz hava kuvvet-
lerinin tebliğine göre İngiliz hava kuv-
vetleri Avlonyaya hücum ederek in-
man muntakasını bombalamışlardır.
Bütün İngiliz tayyareleri salimen üs-
lerine dönmüşlerdir. İngiliz hava kuv-
vetlerinin Avlonyaya mütemadi taz-
yik ve taarruzları üzerine bu liman
dan vazgeçerek normal zamanlarda
ancak balıkçılar tarafından kullanılan
San Ciovani di Medua (Şengin) kü-
çük limanını kullanmağa mecbur kal-
mışlardır.

Roma, 11 (A.A.) — İtalyan u-
mumi karargâhının verdiği resmi
malûmata göre, ikinciteşrin 1940
ayrî zarfındaki umumi zayıt 986
ölü, 2368 yaralı ve 1040 kayıptır.
unlardan 779 ölü, 1917 yaralı ve
731 kayıp Yunan - İtalyan cep-
hesine aittir. 42 kişi aldıkları ya-
ralar neticesi ölmüştür.

Şimalî Afrika cephesinde 107 ö-
lü ve 10 kayıp vardır.

Şarkî Afrikada aldıkları yaralı
veya ecelleriyle ölen 26 kişi, 70
yaralı ve 7 kayıp kaydedilmiştir.
Donanma 89 ölü, 182 yaralı ve
130 kayıp kaydetmiştir.

Hava kuvvetleri de 50 ölü, 92
yaralı ve 162 kayıp kaydetmiş-
tir.

Montevideodaki İngiliz
muavin kruvazörü
hareket etti

Montevideo, 11 (A.A.) — Car-
narvon Castle vapuru Uruguay
makamatının 72 saat olarak tes-
bit ettikleri müddet zarfında
saat 16 yı 45 geçte hareket et-
miştir.

Tamirat tamamen yapılmış-
tır. Yağmura rağmen büyük bir
kalabalık hareket esnasında ha-
zır bulunmuş ve gemi mürette-
batını alkışlamıştır.

Emir Abdullah

Ürdün Emiri
Abdullah
İngiltere tarafından
Generallik
rütbesi verildi

Kudüs, 11 (A.A.) — Filistin-
deki İngiliz hava kuvvetleri ku-
mandan vekili, Ürdün emiri Ab-
dullah bir telgraf çekerek, gene-
ralliğe nasbedilmiş olmasından
dolayı İngiliz hava kuvvetlerinin
tebriklerini ve iyi temennilerini
bildirmiştir.

İkinciteşrin ayında
İtalyan zayıtı
6015
Bunun 1208 zi ölü,
2620 si yaralı,
2187 si kayıptır

Roma, 11 (A.A.) — İtalyan u-
mumi karargâhının verdiği resmi
malûmata göre, ikinciteşrin 1940
ayrî zarfındaki umumi zayıt 986
ölü, 2368 yaralı ve 1040 kayıptır.
unlardan 779 ölü, 1917 yaralı ve
731 kayıp Yunan - İtalyan cep-
hesine aittir. 42 kişi aldıkları ya-
ralar neticesi ölmüştür.

Şimalî Afrika cephesinde 107 ö-
lü ve 10 kayıp vardır.

Şarkî Afrikada aldıkları yaralı
veya ecelleriyle ölen 26 kişi, 70
yaralı ve 7 kayıp kaydedilmiştir.
Donanma 89 ölü, 182 yaralı ve
130 kayıp kaydetmiştir.

Hava kuvvetleri de 50 ölü, 92
yaralı ve 162 kayıp kaydetmiş-
tir.

Montevideodaki İngiliz
muavin kruvazörü
hareket etti

Montevideo, 11 (A.A.) — Car-
narvon Castle vapuru Uruguay
makamatının 72 saat olarak tes-
bit ettikleri müddet zarfında
saat 16 yı 45 geçte hareket et-
miştir.

Tamirat tamamen yapılmış-
tır. Yağmura rağmen büyük bir
kalabalık hareket esnasında ha-
zır bulunmuş ve gemi mürette-
batını alkışlamıştır.

Montevideodaki İngiliz
muavin kruvazörü
hareket etti

Montevideo, 11 (A.A.) — Car-
narvon Castle vapuru Uruguay
makamatının 72 saat olarak tes-
bit ettikleri müddet zarfında
saat 16 yı 45 geçte hareket et-
miştir.

Tamirat tamamen yapılmış-
tır. Yağmura rağmen büyük bir
kalabalık hareket esnasında ha-
zır bulunmuş ve gemi mürette-
batını alkışlamıştır.

Afrikadaki
İngiliz
taarruzu
devam ediyor
22 İtalyan
tayyaresi
düşürüldü

Kahire, 11 (A.A.) — B. B. C. :
İngiliz taarruzu etrafında mü-
temmin malûmat alınmıştır. Si-
dibarrani ile Marsa Matrûh ara-
sında iki İtalyan fırkası fevka-
lâde büyük telefât vermiştir. İ-
talyanlar hatlarını yeniden kura-
bilmek için nevmidane bir gay-
ret gösteriyorlar.

Kısa vaziyeti iki orduyu da
birbirleriyle alâkadar gibi gözet-
mekten müteaddit muharebele-
re mecbur etmektedir. Fakat
İngilizler bakımından bu çarpış-
malar muayyen bir plâna tevfi-
kan yapılmaktadır. Bu plân
Maresal Graziani kuvvetlerini
sahile sürmektedir. Orada İn-
giliz donanmasının faaliyeti İn-
giliz kara ordusunun harekâtına
dayanılmaz bir kudret bahşe-
mektedir.

Sidibarrani ile Derne arasında
İngiliz tayyareleri birbirini ta-
kip eden dalgalar halinde müthiş
şiddette bombardımanlar yap-
mışlardır. 22 İtalyan tayyaresi
düşürülmüştür. Üç İngiliz tayya-
resi kayıptır. Fakat bunlardan
ikisinin pilotları sağ ve salimdir.

İngiliz donanması İtalyan mev-
zilerini mütemadiyen ve ölümlük
bir müesseriyetle bombardıman
etmektedir.

Kahire 10 (A.A.) — Orta şark
İngiliz kuvvetlerinin umumi ka-
(Devamı 2 inci sayfada)

Umumi harpte Fransa-
da bulunan beşinci İn-
giliz ordusunun
kumandanı

General
Hubert
diyor ki :

Psikolojik an
kaçırılmamıştır

Libyadaki
İtalyanları
hezimete uğratmak
pek mümkündür

Londra, 11 (A.A.) — Geçen
umumi harp esnasında Fransa-
da bulunan beşinci İngiliz ordu-
sunun meşhur kumandanı gene-
ral Hubert Gough, Röyter ajan-
sının askeri muharriri sıfatıyla
şunları yazmaktadır:
(Devamı 2 inci sayfada)

Bir, iki nokta :

HALK EK-Ğİ

FİYAT murakabe işini ele alan hükûm meşalesine vaziyet etti. Memleketin imak üzere etmek için 70 ve 50 paralı bir zamlı etmek mül yerlerinde yapılmış oluyor.

Bundan başka İstanbul Belediyesi'nin senel ve muhtelif bugday çeşnisi tahillileri bir tip ekdi düşündüğü sumdaki tasavvuru da tatbik mevkiline girmek üzere almak hususuna nokta tahakkuk ettiği takdirde birinci ve ikinci Bihassa bu ayrılan etmek tipi birleşecek ve halka yalnız halk diye ikiye caktır. Bu tasavvurun birçok faydalar temin edeceği arz olunmu. Bütün vatandaşların aynı bir tiple tagaddi meşalesini iştakla rakacak olanak bile halk ekmeği tipi hükûmet kontrolü altına bittü etmek neviden daha büyük bir gıda kuvveti olacak bugün, bu, başlı başına bir kazançtır.

EN SON DAKİKA

Kız mektepleri voleybol maçlarına bugün de devam edildi

Kız mektepleri arasındaki voleybol maçlarına bu gün de devam edildi.

Günün ilk müsabakası İnönü lisesi ile geçen sene müsabakaların ortasında takım çıkaramamak yüzünden müsabakaları terkeden Şişli Terakki arasında idi.

İlk sette Şişli Terakkililerin servis atışı ile başladı. Fakat rakiplerine nazaran daha iyi oynayan İnönülüler hemen sayı-ları çoğaltmaya başladılar. Ve ilk seti İnönü 15-7 ile kazandı.

İkinci sette Şişli Terakkililer ilk anlarda sayıları beşe kadar çıkarmaya muvaffak oldular.

Fakat bu seti de İnönü 15-9 ile kazanmaya muvaffak olmuştur. Bu maç takımlar şöyle çıkmışlardı:

Şişli Terakki: Selma, Necla,

Sıdika, Emel, Refhan, Türkân. İnönü: Güzin, Refhan, Ayhan, Maide, Zekiye, Semiha.

İkinci maç geçen senenin ikincisi kız muallim ile Erenköy arasında idi.

İlk sette kız öğretmenlerin servis atışıyla başladı. Bu sene öğretmen mektebi geçen seneden zayıf. Hayriye ile Melâhâ-tın çok güzel oynamasına rağmen ilk seti Erenköy 15-10 ile bitirdi. İkinci set çok heyecanlı oldu. Neticede kız öğretmen 16-14 ile ikinci seti almaya muvaffak oldularsa da üçüncü seti Erenköy tekrar 15-3 ile kazanarak maçı kazanmış oldu.

Erenköyden Süheyla, kız öğretmen Melâhat ile Hayriye güzel oyunlarıyla nazarı dikkat-i celbetmişlerdir.

Vahit Orkun

Kıtyada vaziyet Fek karışık

(Baştaraf 1 inci sayfa)

cephede birden çarpışmak mecburiyetinde bulunmaktadır. Bu, endişe verici bir yekündür. Mr. sir, Arnavutluk, Kenya, 12 ada ve Sudan, tutulması lazımgelen ilk beş müdafaa hatlarıdır. Fakat bunlara gittikçe şiddetlenen hava harbini Akdenizde İngiliz donanmasına karşı yapılan mücadeleye ve Almanya karşı memleketin müdafasını da ilave etmek lazımdır. Çünkü Almanya, İtalya için büyük bir tehlikedir. Bunu İtalya da anlamış ve bitaraf bir mebadan verirken bu habere göre, Brenner hududunda tahkimat yapmaya başlamıştır. Son zamanlarda Alman gazetelerinde çıkan tefsirler, Almanyanın ortağna karşı beslediği niyetler hakkında hiç bir şüphe bırakmamaktadır. Bu ortak, mihvere faydalı olmaktan ziyade zararlı olmaya başlamıştır.

Vatanını seven bir general olan ve Almanyanın İtalyaya yadım etmesi fikrini reddeden Ba-dogliyonun tarzı hareketinin derin sebeplerini tahmin eder girmiş. İtalyan milletinin milli birine hitap etmek suretiyle bir estij elde etmiş olan Musolini, önce bir İtalyan Quisling'i oynamak tehlikesine marur.

İtalya düşmanı olan Almanya karşı harp etmiştir. Bugün, başka bir şekilde olmakla beraber, ehlile aynadır. Bu harbin İtalya için hakiki bir istiklal harbidir, diyebiliriz. Ba-dogliyo, memleketin bu vaziyette olduğunu anlamıştır. Bu endişe geçendansaldo tarafından nesredilen makalede kendini göstermektedir.

İtalyan gazetesi, bu makalede bir Almanyanın, diğeri İtalyanın nüfuzu altında olmak üzere iki türlü yeşil nizam kuruculuğuna telmih emiştir. İtalyan milleti yeni İtalyan nizamını kelimelerle değil, fiiliyat ile kurulucağında şimdide, inanmış olduğu için harbe karşı büyük bir heyecan ve temayül göstermektedir.

Şimdiye kadar yapılan İtalyan hareketleri, İtalyayı gittikçe ve man boyunduruğu altına götürmekten başka bir işe yaramamıştır.

Sel felâketi

(Baştaraf 1 inci sayfa)

ri fırtına halini almıştır. Fırtına bütün şiddetiyle devam ediyor. Muğlanın içinden geçen Sabunha ne ve Debağhane dereleri taşmış ve sokakları sular basmıştır.

GENERAL KAZİM DİRİĞİN VERDİĞİ İZAHAT

Bugün saat on sekiz buçukta Trakya Umumi Müfettişi General Kazım Dirik ile telefonla konuşuk. Umumi müfettiş bize şunları söyledi:

"Şimdiye kadar emsal görülmemiş derecede yükselen sular bugün düşmeye başlamıştır. Endişe, li vaziyet bu suretle kısmen ortadan kalkmış bulunmaktadır. Her es iş başındadır. Bütün tedbirler alınmıştır. Zamanında alınan tedbirler sayesinde 2000 ev tahliye edilmiş, buralarda oturanlar geri mahallelere alınmıştır. Bosna köyüne giden ekiplerden birisi mufassal bir rapor aldı. Bu köyde tehlikeyi atlatmıştır. Nüfusca zayıftır yoktur."

General Hubert diyor ki:

(Baştaraf 1 inci sayfa)

İtalyanlara yeni darbe indirecek psikolojik an kaçırılmamıştır. Büyük bir cüretle ordularını Sidibarraniye kadar ilerletmiş olan Mareşal Graziani bu darbeyi şiddetle hissetmektedir. Dört binden fazla esir aldığı gibi, birçok tanklar da ele geçirilmiştir.

Keyfiyet cesaret verici bir başlangıç teşkil etmektedir. Bu harekât neticesinin ne olacağını tahmin etmek için vakit henüz erkendir. İtalyanların ciddi surette zarar gördük, ricat hatları boyunca geri püskürtülmeleri ve kuvayı külliyyelerini kurtarılabilmeleri mümkündür. Fakat bu İtalyan kuvvetlerini mühim mihyasta bir hezimetle uğratmak da pek mümkün bulunmaktadır. Libya yaylası imtidadına yapılan çevirme hareketinin sarp araziden Sollum Sidibarraniye lunca imtidat etmesi de imkân dahilindedir. Bu hareket ise İtalyan kuvvetlerini tamamen imha etmeye matuf yapılabilecek çevirme hareketlerinin yeganesi değildir. Zira denizlere tamamen hakim bulunduğumuz cihetle, bahriye kuvvetlerinin himayesi altında yapılacak bir ihraç hareketinin de, Tobruk yakınlarda İtalyanları daha güriden vurması ihtimali de vardır. Vakti bu gibi hareketlerin, tatbik sahaları çok geniş olduğu için, munzam gayretlere müttefak olduğu gibi bazı tehlikeler de doğurabileceğinden şüphe yoktur. Fakat zaman buna mersait olduğu gibi düşman kuvveti manevyesinin ciddi bir surette kuvvetsiz olduğu muhakkaktır. Bu kuvveti maneviyin kolayca tamamen yıkılmasına da ihtimal vardır. Pek az bir müddet evvel Fransa tamamen inhidam ettiği zaman böyle bir şeyin tecelli ettiğini gördük. İtalyanlar da aynı kolaylıkla yıkılabilirler. Y. şadığımız günler büyük darbelere indirilecekleri gün ve anlardır. Bütün mesele düşman kurmanda heyetiyle efradının psikolojik anlarını takdir etmek meselesidir.

Şurasını memnuniyetle kaydetmek lazımdır ki, general Vamaglobiyetine yarıyabilecek mevut her silâhi istihlal etmektedir. Gerek deniz gerek hava kuvvetleri faaliyetinde husunarak kudretlerini düşmana hissettirmişlerdir. Elimizde bulunan bütün vasıtlar düşmana karşı tahşit edilmektedir. Şimdi bütün mesele düşmanı Libya, hattâ bütün memleket haricine tardedip edemeyeceğimiz meselesidir. Her şey İtalyan maneviyatının yrkılmasına veya mukavemet göstermesine bağlıdır. Diğer taraftan Arapların da ayaklanarak münferit İtalyan kollarmı, gramları veya sivil ahalisini tazvika başlamaları da ihtimal harici ededilemez.

Gözlemimiz Arnavutluk sahasına çevirecek olursak orada da bizim için parlak birçok neticelere intizar edebiliriz. Yunanlılar müthiş kırs günler, ne rağmen ilerlemelerine devam etmektedirler. Yalnız unutma! İcabeder ki havanın şiddetli ilerleyen bir orduyu taahhura uğrattığı nispetinde ricat eden bir ordu için vahimdir. 1817 de Napoleonun ricatı esnasında takip eden Rus kuvvetlerinin de veya geri çekilen Fransız ordularının da ezilmiş olduğunu düşünmek

Afrikada'ki İngiliz taarruzu

(Baştaraf 1 inci sayfa)

rargalı tarafından salı günü nesredilen tebliğ:

Garp cölündeki harekât muvaffakiyetle devam etmektedir. Şimdiye kadar esir alınanların adedi 4000 i geçmiştir. Orta sıklet tankları iğtinam edilmiştir.

Sudanda: Gallabat mmtaka smda topçumuzun müzaharetile keşif faaliyeti devam etmektedir.

İngiliz hava kuvvetleri fena hava şartları altında dün Avlon'ya civarında keşif taarruzları yapmışlardır. Atılan bombalar rihîma isabet etmiştir. Bazı bomba grupları da liman civarındaki binalara düşmüştür. Düşman tayyare dafi bataryaları teşecmişsa da düşman avcı tayyareleri görülmemiştir.

Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüşlerdir.

İtalyada bir mahal, 11 (A. A.) — İtalyan orduları umumî karar. gâhım 187 numaralı tebliğ:

9 ilkkânun günü fecir vakti İngiliz zırhlı fırkaları Libya kıtaları tarafından müdafaa edilen Sidi Barrani'nin cenubu garbîndeki hatlarına taarruz etmişlerdir.

Kıtalarımız, kahramanca mukavemet etmişlerse de birkaç saat sonra fak kuvvetler karşısında Sidi Barrani'nin cenubuna çekilmişlerdir.

9 ve 10 ilkkânunda düşman kıtalarıyla kıtalarımız arasında istisnai şiddette muharebeler cereyan etmiştir.

"Şiay Gömlekçiler ve 3 İkinci. kânun" fırkalarıyla birinci Libya fırkası taarruza karşı koyarak düşmanı pek ağır ziyata uğratmışlardır. Bu mmtakada anudane muharebeler devam etmektedir. Bu muharebelerden birinde Libya taburlarına kumanda eden general Maletti makul düşmüştür.

Tayyarelerimiz mütemadiyen muharabe sahası üzerinde uçarak düşmanın zırhlı teçekküllerini bombardman etmiş ve mitralyöz atışı altına almışlardır.

Yunan cephesinde kayda değer bir hâdise olmamıştır.

Londrada işsizlerin adedi

(Baştaraf 1 inci sayfa)

Londra, 11 (A.A.) — 10 ilkkânun tarihinde kaydedilen işsizlerin adedi 791.180 e inmiştir. Bu adet bir ay evvel 834.851 e balığ olmaktadır.

bugünkü vaziyete bir cevap teşkil eder.

Arnavutlukta İtalyanlar, en tehlikeli bir vaziyettedirler. Eğer Afrika sahillerinde yaptığımız harekâta yardım eden deniz kuvvetlerinden bir kısmını ayırarak Avloniyaya bir donanma gönderilecek olursak, bu darbe İtalya için bir ölüm darbesi olur.

Bir taraftan İtalyan kuvvetlerinin yarısının ricat hatlarını keseceği gibi kendisine imdat gönderilmesine de mani teşkil eder. Hattâ belki de İtalyan donanması ininden çıkarak muharebeyi kabul etmeye bile mecbur edebilir. Fakat İtalyanların böyle bir cesaret göstermelerine güçlük inanabiliriz.

Musolini'nin faşist imparatorluğu temeli üstünde sarsılmaktadır. Biz onu dvelirebiliriz. Bu pek âlâ kabilirdir.

İngiltere İggal altındaki memleketlere gıda maddesi göndermeyecek

Vaşington, 11 (A.A.) — İngiliz elçisi Lord Lothian, Birleşik Amerikan umumi teşkilâtı tarafından tasvir edilmeekte olan ve Almanyanın işgali altında bulunan memleketlere gıda maddeleri gönderilmesine matuf bulunan taleplerin, İngiliz hükûmeti tarafından reddedildiğini beyan etmiştir.

Lord Lothian, İngiltereye yarım olduğu son seyahat esnasında sabık reis Hover'in teklifiyle buna münasip teklifleri hükûmetine arzemiş olduğunu söyledikten sonra şunları ilâve etmiştir:

İngiliz hükûmeti ablukanın arasından yiyecek maddelerinin geçirilmesine müsaade edemeyeceğini beyan etmiştir. Böyle bir hareket Almanyanın harp gayretlerine maddî bir yardım teşkil edeceği cihetiyle bu milletin Alman boyunduruğundan kurtulacakları günü geciktirmiş olacaktır. İggal altında bulunan memleketlerde herhangi bir gıda noksanlığı Almanlara racidir. İngiliz hükûmetinin haber aldığına göre açlık tehlikesi meselsi çok mubalagâ edilmektedir.

Mademki bu milletlere gıda maddeleri gönderilmesi bunların esaretten kurtulmalarını dolayısıyla geciktirecektir, gıda maddeleri göndermekle kendilerine hizmet edilmiş olmaz. Maama fih büyük Britanya hükûmeti, Alman işgalinde bulunan arazi ile işgal altında olmayan Fransa, kendince kabul edilmiş olan teçekküller vasıtasıyla tıbbi malzemenin ablukadan geçirilmesini kolaylaştırmaya âmade bulunmaktadır.

Kont Çakı

(Baştaraf 1 inci sayfa)

Macar siyasi mahfilleri, Macar - Yugoslav münasebellerinin sıkılaşmasından pek ziyade memnun bulunmaktadır.

Bu mahfiller, Macaristanın ikinci büyük komşusu olan Sovyet Kuyanını da bu husustaki memnuniyet izhar etmiş olmasını bilhassa tebarüz ettiriyorlar.

İki memleketin dostane hissiyatına tercüman olacak bir dostluk protokolunun bu ziyaret esnasında imza edileceği bu mahfillerde umumiyetle zannedilmektedir.

Belgrad, 11 (A.A.) — Siyasi mahluerde tahmin edildiğine göre Macar hariciye nazırı Kont Çakının ikametinde esnasında Bulgaristanla aktedilmiş olan "ebedi sulh", paktına müşabih bir pakt tesbit edilecektir.

Bazı kimselerin tahmin ettiğine göre, Macaristan ağır endüstrisini işletmek için siparişler almak arzusunda bulunduğuna cihetle müzakerelerin iktisadî bir cereyan alması muhtemeldir.

Belgratta bulunan ecnebi müşahitler, Macaristanın aynı zamanda bir iktisadî ve siyasi istikâl izhar etmiş arzusunda olduğunu da zannediyorlar.

Peşte bulunan siyasi muhabirlerin çekmekte oldukları telegraffara bakılırsa, Peşte siyasi mahfillerinin gayri kabili tahammül olarak tefsir ettikleri Macar - Roman münasebetlerinin anl surette gelişmesiyle Macar hariciye nazırının bu ziyareti ile alakadar görülmektedir.

— Evet, bu belki senin için hoş bir şey değil ama, bir de ona sor, muhakkak senden kurtulduğunu büyük bir sevinç içinde. Mari derken Mari Dan'ı kastediyorsun değil mi?

— Evet, diye Tomi tasdik etti. Onunla dün mükemmel bir gece geçirdik. Geç saatlere kadar kol kola rihîm üzerinde dolaştık. Güzel müzik dinledik. Oh dostum bilmezsin, masum bir çocuk kadar mes'uddum. İhtiyar, hasta Kornfort adeta koma içinde bulunuyordu. Bizim hareketimizi takip edecek halde bile değildi. Allah razı olsun, saat dokuza doğru gitti, yattı. Mari bana az sonra geleceğini söyledi ve sözünü tutarak da geldi. Bir müddet sahilde bir tepenin üzerinde oturduk tatlı tatlı konuştuk. İşte ben bu sırada onun için gündü. Hı, zırlamış, epeyce bir para ve

rererek Londradan almış olduğum bir şeyi vermek istedim.

Erkekler her zaman kadımlara böyle hediyeler vermek aptalıkları gösterirler.

Fakat bütün kadımların bundan memnun olduğunu kabul etmek lazımgelmez. Ben de Moris'in bu hediyeyle memnun olamıyacağımı kabul edemedim. Bakım çantası yanında duruyor. Belli etmeden aldım. Cebimden onun için almış olduğum hediyeyi çıkarttım. Bu, küçük bir şişe esanştı.

Belki duymuşsundur, bu sene pek moda imiş. İsmine "Kozsuz" diyorlar. Ben de bu ismi duyardım ama, doğrusu kâğıt oyundan bahsediyorlar, zannediyordum. İşte dostum ben bu küçük şişeyi cantasına koyarken Mari hareketini gördü. Ve kendisine bir şişe esans hediye ettiğini görünce âdeta hiddetlen

Yazan: Edgar Vallas — 50 — Çeviren: Cemil Nejat

di. esastan nefret ettiğini, söyledi. Fakat buna rağmen şişeyi içmedi, yanında alakoydu.

Dik'in sanki bütün kanı çekilmiş, yüzü bembeyaz kalmıştı.

— Ne o. hasta mısın?

Diye Tomi telâşla sordu. Dik belli etmemiye çalışarak:

— Yok yok, dedi, sen şu garip hikâyene devam et bakalım. Mari seni bırakıp gitti mi?

— Hayır, ben onu bırakıp ayrıldım. Ama sen bu kadar heyecanlanma, bizimki ne de olsa bir sevgili kavgasından ibaretti.

Gözü gittikçe karararak çıkması gittikçe derinleştiğini gören Dik:

— Nasıl aşk kavgası?

Diye sordu.

— Evet, hakiki bir kavgadır. Daha doğrusu aşk zırtısı. Fakat sen istersen bunu şöyle de anıyabilirsin. Mari ile konuşurken benim biraz canım sıkıldı ve kalktım gittim, diyebiliriz.

Tekrar geldiğim zaman Mari evine girmek üzere bulunuyordu.

— O zaman saat kaçtı?

— Belki on, belki de daha erkendir. Belki de dokuz. Ne bile

yim ben, her dakika saatle uğraşmıyorum ya. Sevgide saatin ne kıymeti olur.

— Peki, bir daha Mariyi görmedin mi?

— Görmez olur muyum, gör

düm. Sen beni af dilemeği ihmal edecek kadar öktü mü zannediyorsun? Otele gider gitmez derhal kendisine telefon ettim.

— Telefon ettin, görüştün, ama, kendisini görmedin değil mi?

— İkisi de aynı kapıya çıkmaz mı ki? Kendisinden, hatırı tashih etmem için o gece çıkmamı rica ettim.

Dik dudaklarını yakan suali güçlüğüle zaptedebildi, Tomi devam ediyordu:

— Ve çıktı, verdiğimiz randevuya geldi. Evlerinin önünde as

ğı yukarı dolaştık. Bana biraz canım sıkılmakta olduğunu söyledi.

İngilterede kendisine benzeyen

bir kızın bulunduğunu ve bu kızın o gün Klakton'da gördüğünü söyledi. Fakat artık Mari o gün bana kızan Mari değildi. Sanki aramızda hiç bir gey cereyan etmemişti.

— Onu tekrar görmüş olduğuna yemin edebilir misin. Beni buna ikna edebilir misin. Konuştuğun hakikaten Mari Dan mı idi? diye Dik büyükbir ateşle sor

du. Bu şekilde bir suale maruz kalan Tomi hayretler içinde dostuna bakıyordu.

— Her halde sıhhatin pek iyi olmasa dostum.

Diye Dik'e acıdı. Fakat Dik'in öğrenmek istedikleri vardı:

— Hayır, diye mukabelede bulundu. Bîlâkis sıhhatim çok mükemmel. Benim senden öğrenmek istediğim saat on bir

den sonra beraber bulunduğunuz kız kimdi ve saat kaçta kadar beraber kaldınız. (Devamı var)

İktibaslar

ALTINCI AYIN SONUNDA

İngilizlerin İtalya hakkında çok da tekrar ettikleri bir söz, bu devletin ancak kısa bir müddet için hazırlanmış olmasıdır. Kısa müddetle de altı ay sürecek bir müddettir. Altı ay içinde müddetle nihayetlenmediği takdirde İtalya için zorlukların başlanacağını geçen mayısta Londra'ya yaptığımız bir ziyaret esnasında birçok İngilizlerden işittim. Bu sebeptendir ki, İtalyanın harbe iştiraki tarifi olan hazırlanmış onuncu gününden sonra aylarını saymaya başladım. Bugün, İtalyanın harbe iştiraki tarifi, altıncı ayı bitirmiş yedinci ayına başlamıştır.

İtalyanın bugün içinde bulunduğu zor vaziyete bakınca; İngilizlerin bu devlete altı ayın müddet verirken hesaplarında yanlışlıkları neticesine avarmak istemiyor. Sonra hadiselerin altı ay içinde inkışafı karşısında İtalyanın yanlış hesap neticesinde muhalefeye girdiği bir hakikat olarak ifade edilebilir. Filhakika hazırlanmış onuncu günü müddetinin bir çığır içinde bulunduğu hatırlanacak olursa, İtalyayı böyle bir hataya düşürmek biraz laka. Görmek icap eder, Almanya, 15 Haziran'da Norveç karşı taarruza başlamış ve birkaç hafta gibi kısa bir zaman içinde müddetinin muvaffakiyetle nihayetlendiğini görmüştük. Tam bir ay sonra 10 mayısta Norveç'te taarruza başladı. Beş hafta sonra Holanda istilaya uğradı. Almanlar şimali Fransayı işgal ettiler. İngiliz orduları peşinen bir halde dağıldı. Ve bütün silah ve malzemelerini Fransada terk ederek zorlukla Dunkerkerden kaçabildiler. Paris işgal edildi. Ve Fransa teslim olmak üzere idi. Bir ay sonra Almanya ile Almanya ittifak mühdadesi imzalayan Almanya, harp başladıktan sonra do-ğru ay, Almanya'yı avuttu. Haziranın birinci haftası içinde müddetle artık son safhasına girmiş gibi görünüyordu. Fransız orduları olacak ve Almanya ile sulh imzalanacaktı. İngilizler de belki teslim olacaklardı. Eğer İtalya, Fransa ile sulh imzalanırken de harbe girmişse, Tunus ve sairiyi nasıl teslim edecekti?

İşte bu hesaplardır ki İtalya harbe girdi. Fakat hadiseler hiç de İtalyanın ümit ettiği gibi inkışaf etmedi. İngiltere mukavemetinde devam etti. Amerika İngiltereyi tak-til etmeye başlamıştı. Bunun üzerine İtalya İngiltereye karşı Almanya ile birlikte müddetle kal-til etti. İngiltere imparatorluğunun üçte birinde İngiltere mihver devletlerinden biriyle karşı karşıya-

dır: Biri İngilterenin kendisi. Bu- rada İngilizler Almanlarla karşı- laşmaktadır. İkinci Mısır ve Süveyş. Bu nokta ile de İtalyanın meşgul olması lazımdır. Üçüncü mühim nokta da Singapurdur ki, bu muntaka da Japonya'ya terke- dilmistir. İtalya İngiltereye karşı müddetle devam ettirmek me- cburiyetinde kalmış, Akdenizde ve şimali Afrikada İngilizleri vur- ma çalışır. Fakat İtalyanın harbe girmesiyle Akdenizdeki vaziyet değişmedi. Çünkü İngilizler, İtal- ya harbe girmeden çok evvel, Ak- deniz yolunu bırakarak daha u- zun, fakat daha emin olan Umüt burnu yolunu kullanmakta idiler. İtalya harbe girer girmez, Akde- niz yolunu kullanmaktan İtalya kendini de mahrum etmiş oldu. Şimdi Akdeniz İngiltere için de İtalya için de kapalıdır. Fakat bu kapalı kalmaya vaziyeti İngiltereden ziyade İtalyayı tazyik etmektedir.

İtalyanın karada İngiltereye karşı giriştiği taarruz hareketi, da- ha büyük netice vermiş sayıla- maz. Gerçi İtalyanlar İngilizleri Somaliden atmışlardır. Fakat bu, İngilterenin Afrikadaki stratejik vaziyetini zayıflatmamıştır. Daha ehemmiyetli bir hareket olan Mı- sır taarruzu ise Mersa Matruha gelmiş ve orada kalmıştır. Eğer bu hareket inkışaf edip de İtalyan- lar Mısırı işgal edebilselerdi, ha- likaten İngiltereye en ağır bir darbeyi indirmiş olacaktı. Fa- kat bunu yapamayınca, Libya na- reketi, neticesiz kaldı. Ve İngiliz- lere hazırlanmak ve bu mevki- tahkim etmek için zaman verdik- lerinden menfi netice verdiği bile iddia edilebilir.

İtalyanın İngiltereye karşı gi- riştiği teşebbüste muvaffak olma- dığını gönen Almanya, mütefiki- nin kabiliyetini görünce, hayal su- kutuna düşerek, Fransa ile müza- kereye girişti. Fransa ile anlaşır- ken, Almanyanın, hesap pusulası- nı kendisine ödeceğinden şüphel- enen İtalya, başka bir sahada muvaffak a.bileceğini mütefiki- ne göstermek için küçük Yunanı- sana karşı taarruza geçti. Bu taar- ruz hareketinin İtalyayı sürük- lediği çıkmaz üzerinde fazla söz söy- lemeye lüzum yoktur. Bir defa İngiltere şarki Akdenizdeki vaziyetini takviye etmiştir. Bu, İngi- lizlere İtalyan donanmasının bir kısmını imha etmek fırsatını ver- miştir. Oniki ada muhasara vaziy- etine girmiştir. Yunanlılar bütün Arnavutlukta İtalyanları atmak üzeredirler. İşte altıncı ayın so- nunda İtalyanın dahili vaziyetin- de zaf alâmetleri bariz surette be- lirmişti. Bu zaaf Alman - İtalyan münasebetleri üzerinde tesirlerini göstereceği gibi. Vişiden gelen ha- berlere bakılacak olursa, belki, Al- manyanın Fransa ile anlaşmaya varmasını da kolaylaştırabilecek- tir. — Ulus'dan —

A. S. ESMEK

Tarihten Bir Yaprak

Bektaşın kılıcı ve kılıcın hamail

Karşılay kılıcı pek beğenmiş fakat, onu şir- ramıyacağını düşünerek hamailini değiş- meği tasarlamıştı

Üç yüz yıl kadar evvel Bağdat önlerinde yaman bir boğuşma vur- kua geliyordu. Dördüncü Murat İstanbuldan kaldırıp yüz doksan yedi günce yüz on beş merhaile asıtararak oraya ulaştırıldığı ordu- yu, mutlak mazaime etmek ve meşhur şehri ele geçirmek için her tedbire baş vuruyordu, yerinde altın ve yerinde kılıç kullanmak sure- tile yüz bin işiye tek bir adam gibi ölüme doğru koşuyordu.

Ordu, İstanbuldan Bağdada kar- dar kanlı bir jizinde yürümüş- tü. Bu iz, o şaka bilmez ve insaf- tanmaz hükmdarın yüzlerce kelle düşüren kılıcı iziymişti. Şimdi aynı kılıç, kandan dereler yarata- rak, Bağdadi istila etmek istiyor- du. Kanını dileği ile dökmeyen her hangi bir muharip, damarlarının padişah emriyle yarılıp esirge- diği kanın hedreleceğini bildiği için, "ya ölüm, ya zafer!", düsturuna sarılsın bir iman ile bağlanmı- yan tek bir kimse — bütün ordu- da — kalmamış gibiydi.

Yüz bin kişilik bir kitleyi bu suretle tek bir ülküye bağlamış o- lan Dördüncü Murat, Dicle'nin so- lunda otağ kurmuş ve muha- rebinin bütün safhalarını kana kana seyretmek için de yüksek bir tepeye "harp köşkü", adını verdi- ki bir zaman, Bağdada'da, Ka- her yerde ve her şeyde onun adı- dığı bir unsurdur, harp köşkünü kurdururken de kırk kurban kese- rek, onların kanı ile köşkün zemi- nini kızılaştırmıştı.

Onun giyinişi, ortağdan harp köşküne gidişi, saflar arasından ge- şici de yamandı. Ekseriya, göğsü zırhlı azgın bir ata binerdi, başına çelik bir miğfer geçirir ve bu miğ- ferin uzun bir kırmızı şalla örtük- salın uçlarını omuzlarına düştür- dü. İri zümritler ve elmaslarla süslü bir sorguç, bu kan renkli başlığın üstünde pırıl pırıl parlı- yan bir yelpaze gibi daima sallan- ırdı, at üzerinde gezerken, otu- rurken, harp meclislerine riyaset ederken, daima sağ elini kılıcının kabzası üstünde tutmak ve kışla- rını korkunç bir biçimde çatmak âdetiydi. Bundan dolayıdır ki, şa- irler onun portresini çizirken kılıcını da unutmazlardı ve: *"Şahi hüma - saye ki simürge jeth beyzai tiginden olar aşikâr Arsayi âlemde daha çeşni çarh Görmeydi bir böyle kılıç şahiyar"*

larına başını du-
— Zerrele, küneş elbette gü-
reşmezdi, et ettim, suç işle-
dim, sana şir koydum. Affeder-
sen kulum" öldürürsen kurba-
nımın.

Diye un uzun yalvardı, ağla-
dı ve dışahtan iltifat görerek,
sorgular, hil'atlar alarak şehre
dön-
unla birlikte gelen beyler a-
ında Karşılay adlı biri vardı,
adam korkunç bir sahnede bu-
anmasına rağmen, bir takım şak-
labanlıklar yaparak, padişahı neşe-
lendirdiğinden, ordu karargâ-
hında alıkondu, hükmdarın nemi-
leri ve müshipleri arasına sokul-
du.

Sultan Murat, şehrin teslimine
ait işleri bu adam vasıtasıyla gör-
düüyordu, Bektaş ile kendi ara-
sında onu vasıta olarak kullanı-
yordu. Bu gidişler, gelişler sıra-
sında bir gün Bektaş Han, padi-
şaha cemile göstermek istedi, çok
iyi yapılmış ve kıymetli taşlarla
süslenmiş bir kılıcı Karşılaya ve-
rip Sultan Murada yolladı. Karşı-
lay aç gözlü bir adamdı, kılıcın
güzelliğine imreniyormuştu, fakat
onu benimsiyemeyeceğinden — bir
kaç bin lira değerinde bulunan —
hamailini çalmağa karar verdi, ka-
şayı muhbirce de hareket ederek
zümritleri, elması hamaili bir baş-
ka hamaille değiştirdi ve kılıcı
padişaha verdi.

Sultan Murat bu kılıcı nasıl
bir hamailin yakışacağını çok iyi
bililerdendi, bu sebeple Karşılaya
yın taktığı hamaili o pek değerli
kılıca yakıştıramadı, silâhtarını
çağırarak şu sözleri söyledi:
— Güzel, hem de çok güzel kr-
lıç. Keşke hamaili de uygun olay-
dı, Bektaş'a haber gönder, müna-
sip hamaili varsa yollasın!

Bagdadın sabık kumandanı, si-
lâhtarını yolladığı haberdan şaş-
ladı, "kılıcın hamaili kendine uy-
gundu, varsa değiştirilmiştir", de-
di. Bunun üzerine Karşılay sor-
guya çekildi, işkenceye konuldu ve
yaptığı hırsızlık açığa çıkarıldı.
tan sonra idam olundu.
"Az tamah çok ziyan getirir,"
sözündeki isabet bu suretle bir-
ere daha tahakkuk etmişti. Fakat
hüsenin kıymeti bu kadarla kal-
mı, Karşılayın öldürüldüğü gü-
nün ertesinde Bektaş Han da ya-
tağın ölü bulundu.

9 ayda doğum ölümden çok fazla

Dahiliye vekâleti, nüfus umum mü-
dürüğü, 1940 takvim yılının ilk
dokuz ayındaki doğum, ölüm ve evli-
me vukuatını tesbit etmiştir.

Buna göre, dokuz ayda 111981 çift
evlenmiştir. 81669 zu kadim, 87358 zi
erkek olmak üzere 169058 kişi ölmüş-
tür.

Aynı müddet zarfında 143272 sı
kız, 166039 zu erkek olmak üzere
309311 çocuk doğmuştur. Dokuz ayda-
ki ölüme nazaran doğum 164254 kişi
fazladır.

50

Misafirler birer ikiser geli-
yordu.

Bu sırada nöbetçilerden biri
salona girdi:

— Davetlilerden ihtiyar bir a-
dam geldi. Yukarıya çıkmıya
mecali yokmuş. Prenses Atınayı
tanıdığını ve onunla görüşmek
istediğini söylüyor.

Kostantin, yiğeniye yavaşça
döndü:

— Haydi, git, Atina! Yukarı-
ya galmesine gayret et. Eğer çık-
mazsa, benim kendisini ne mak-
satla davet ettiğimi anlat. Hazi-
nemize yardım etmesi için icabe-
den sözleri söyle!

Atina yavaşça — nöbetçi ile

beraber — salondan çıktı.

Sarayın kapısına kadar indi.

Ve nöbetçiye emir verdi:

— Buraya getiriniz o ihtiyarı.

İhtiyar Bizanslı yavaş yavaş
avluhan koridora girdi:

— Çok ihtiyarım.. Allah aşk-
na beni çok yormayınız! Kral
hazretleri davet etmeseydi, evim-
den çıkıp gelmezdim.

— Kralın size mahrem söyli-
yelekleri var. Mademki oraya ka-
dar çıkmıyacasınız.. Geliniz,
şuradaki odalardan birinde otu-
ralım. Size imparatorun arzusu-
nu ben söyleyeyim..!

Prenses Atina, Bizanslı zengi-
ni alt kattaki odalardan birine

soktu.

Odayı girer girmez, kapıyı i-
çinden şirledi.

Odada prensesin sadık uşağı
Petrodan başka kimse yoktu.

Prenses b odaya girerken,
kendisini alt ta indiren nöbe-
çiye:

— Sen kapıyı ayırılma! Ve
odadan içeriye kimseyi br
rakma! Ben kral hazretlerinin e-
mirlerini bu ihtiyar tebliğ ede-
ceğim.

Demişti. Nöbetçi, da kapısı
önünden ayrılmıyordu.

Atina, uşağına sordu.

— Kapı açık mı?

— Evet prensesim!

— Gidebilir miyiz?

— Evet Prensesim!

— Mahzenden eski şarap
bardım mı?

— Evet Prensesim!

Petro odanın duvarından ağ-

lan küçük bir kapıdan girdi:

— Buyurunuz.. Gidebiliriz.

Prenses Atina, Bizanslı ihti-
yarı koluna girdi.

— Her şey yolunda. İmpara-
toru bile aldattım. Gece yarısına
kadar başbaşa kalacağız seninle!

— Kocan nerede?

— Bu gece saray nöbetçisidir.

Başmuhafız surlara gitmiş. C-
nun yerine Margüs bakıyor.

— Kralın misafirleri geldi mi?

— Evet, hepsi tamam.. En üst
kattaki salonda yemek yiyorlar.

— Vallahi yaman kadının.

Atina! Beni tanyacaklar diye ö-
düm pathıyordu.

— Seni burada kocamdan baş-
ka kimse tanımaz. O da mesgul-
dür.

Duvar içindeki dar merdiven-
den çıkarak, Prenses Atinanın
dairesine vardılar.

(Devamı var)

Fikri

Kocanın eşeği

FİRİNCILAR, kasaplar, bak-
kalar, kunduracılar huli-
sa esnaf umumî namı altında top-
lanan bir sürü insanlar, ihtikârla
mücadele komisyonunun başı be-
lâya girmiş vaziyette. Ne yapsa-
lar kâr etmiyor.

Yine hocaya dair bir fıkrâ
vardır:

Hoca bir gün, kendisini birçok
defalar dinden imandan çıkaran
eşğini alır; hayvan pazarına ge-
tirir. Bir köşeye bağladıktan son-
ra, az ötede çubuğunu tutturur,
yan gelir.

Pazardakiler eşeği satılık zan-
nederek gelirler, yaşını anlamak
için dişlerine bakmakta isterler.
Sen misin bakan? Eşek "hah!"
der, ısırmaya çalışır! Kuyruk al-
tını kaldırır, çifte atar. Yanı
eşek değil, bir belâ.. Hocaya te-
sadüf edince:

— Hoca derler; bu nasıl eşek
yahu! Dişlerine bakmak istiyoruz
ısırmıyor. Kuyruğunu kaldırıyoruz,
çifte atıyor. Bu eşeği kim alır
böyle..

Hoca:

— İyi söylüyorsunuz ama,
der; benim eşeğim satılık değil
ld..

— Eh, niçin getirdin öyleyse
buraya?..

— Şu eşeği bir gördünüz de ho-
ca neler çekiyor; onu anlıyası-
nız diye getirdim!

Galiba ihtikârla mücadele komi-
yonu da bütün bu cezaları hal-
kım bu muhtârlar elinden neler
çektiği daha iyi meydana koy-
mak için veriyor.

NASRETTİN

Maceraya arayan iki çocuk yakalandı

Zabta, dün sevrahatkileri Amer-
fililerinin tesiri altında kalarak be-
balarının evinden kaldıkları paraları
maceraya aramağa çıkan iki küçük ç-
ocuğu yakalamışlardır.

15 yaşında Nur ile aynı yaştaki ar-
kadasını Kadıköyde oturan zengin bir
alienin çocuklarıdır.

İki arkadaş, nihayet evlerinden
kaçarak Anadolu'da seyahate çıkma-
ğa karar vermişler ve dün gece ba-
balarının sanduğundan asırdıkları 961
lirayı alarak evden kaçmışlardır.

Çocuklar bu sabah zabta tarafın-
dan Kadıköy iskeleğinde yakalanmış-
lardır.

Küçük macoraperestler bu para ile
Adanaya gitmek üzere yola çıkmak
istediklerini ve orada ticaret yapa-
caklarını söylemişlerdir.

Zabta çocukları ebeveynlerine tes-
tim etmiştir.

İsviçre devlet reisi seçildi

Berne 10 (A.A.) — Zürichli Dr. Er-
nest Vetter bugün 1941 senesi için İsvi-
çre konfederasyonu reisiğine seçil-
miştir. İki meclisin heyeti umumiye-
sinden mürekkep federal meclis Vet-
teri yüz yetmiş altı rey kârş 193
reyle intihap etmiştir.

KIRMIZI KARANFİL

Büyük, heyecanlı Amerikan romanı

73

Yazan: Burton Stevenson

Çeviren: Hikmet Münir

KISIM XVII

Toni bir taksiye atlayarak, doğruca Makkibenin apartmanına gitti. İri boylu kapıcı kendisini karşıladı.

— Hayrola Mister Toni! Gene bir mesele mi çıktı?

— Çıkmamış olsa bile, ben daima yeni meseleler getiriyorum, değil mi?

— Hoş geldiniz efendim. Fakat merak ediyorum.

— Bu saatte nasıl oluyor da, sen burada bulunuyorsun?

— Öteki kapıcı bir cenazeye gitti efendim, onun yerine bekliyorum.

— Senin adın Makkinti idi değil mi?

— Evet efendim.

— Makkinti. Sana birkaç sual daha soracağım. Perşembe gecesi sen vazifede idin değil mi?

— Evet.

— O gece, şayanı dikkat hiçbir kimsenin buraya girdiğini veya buradan çıktığını görmediğini söyler misin?

— Evet efendim.

— Metkafın daktilosu Mis Skot'un buradan kaçta çıktığını hatırlıyor musun? Mis Skot'u elbette tanırıyorsun?

— Tanıyorum efendim. Fakat kendisini pek az gördüm. Çünkü ekseriya, ben nöbet almadan evvel buradan ayrılır, Perşembe ak-

şamı görmedim. — "afin Japon hizmetçisini gördüm mü?"

— On, görmeliğine imkân yoktu efendi. Hem o, servis merdivenini kapı ve servis kapısından çıkar.

— Tabii, efendi. Bak, bu apartmanın bir de servis kapısı olduğunu ben unuttum. Nerede bu servis kapısı?

— Yan sokakta efendim. Bu kapıya inen asansör de vardır. Fakat daima işler.

— Ve demek ki, kapıcı ya hiç bakan olmuyor.

— İyi tahmin ettiniz efendim. Toni bundan sonra "yatla söyle bir sual sordu:

— Perşembe akşamı, Perşembe Snayder'in kaçta buradan çıktığını hatırlıyabilir misin?

— Hatırlıyabilirim efendim. Hem çok iyi hatırlıyorum. Çünkü elinde bir çanta vardı. Durdu ve taksii gelinceye kadar benimle bir müddet konuştu da... Vasingtona gittiğini söyledi.

Toni kendi kendine gülmüştü. Tahmin ettikleri doğru çıkıyordu. Snayder cinayet yapıldığı esnada vaka mahallinde bulunmadığını tesbit için, kapıcı ile mahsus konuşmuştu.

— Saat kaçta buradan çıktı?

— Saat tam sekizdi efendim. Çünkü, çok iyi hatırlıyorum. Mister Snayder saatini çıkardı. Ve asansöre doğru yürüdü. İçinden tekrar tekrar "mükemmel!" diyor du.

— Asansöre binerek, yedinci kata çıktı. Metkafın muayenehanesinin zilini çaldı. Kapıcı esmer dak-

tilo açtı. Kızın yüzü soluk ve her yecanlıydı. Gözlerinin etrafında halkalar hasıl olmuş gibi, siyah gölgeler seziliyordu.

Toni birdenbire:

— Dr. Metkafın kardeşi, onz ait eşyayı tesbit etmekle meşgul değil mi? dedi.

Kız cevap verdi:

— Hayır.. Şimdi kendisi burada değil.. Fakat neredeyse gelir, sanıyorum.

— Oyle ise bekliyeyim.. Müsaade eder misiniz?

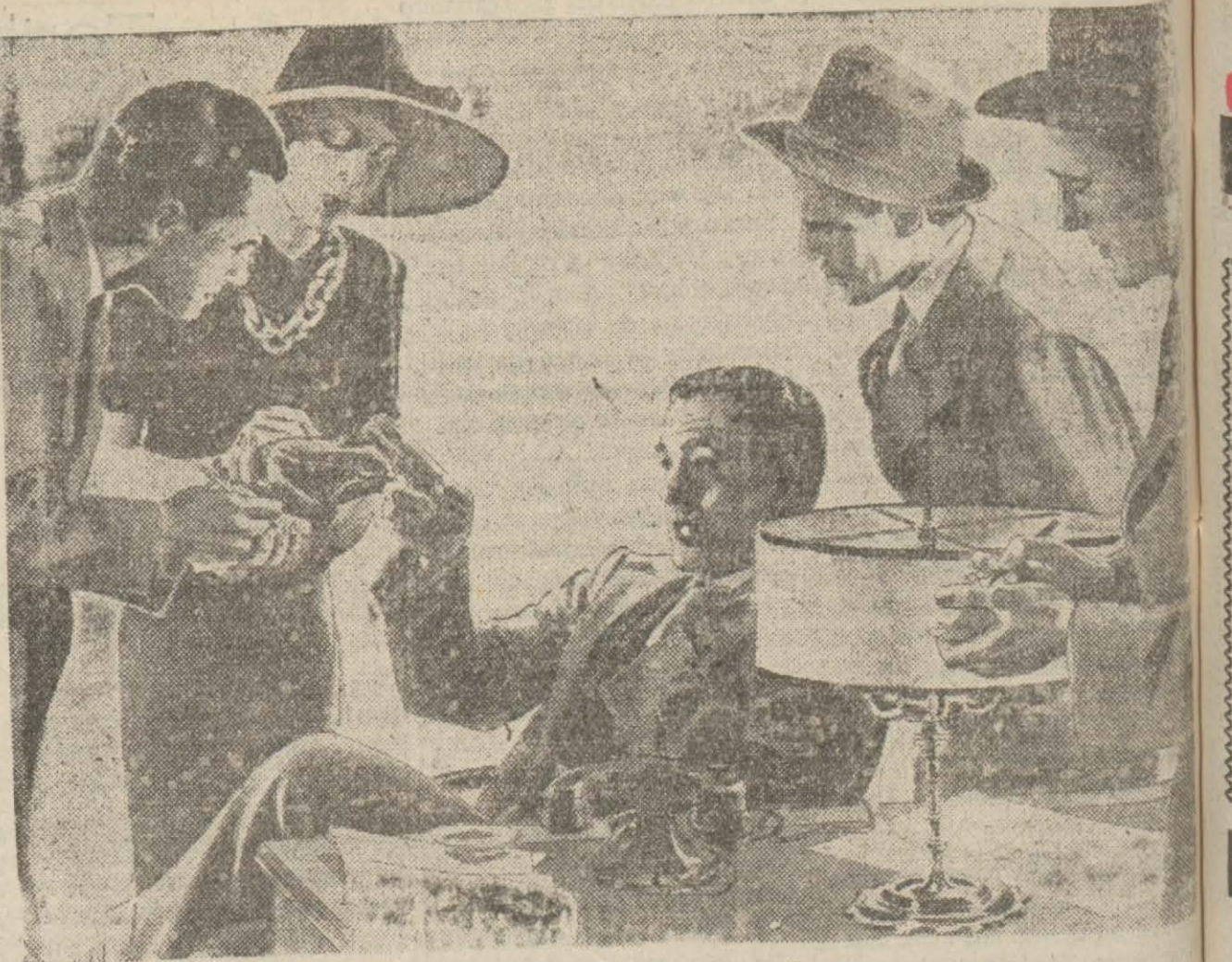
— Tabii efendim. Müsaade sizin.. Buyurun, oturun.

Toni, esmer daktiloyu takip ederek, onun yazı masasına kadar yürüdü. Şimdi karşı karşıya duruyorlardı. Toni, konuşmağa başladı:

— Beni hatırlıyorsunuz değil mi Mis Skot?

— Evet.. Hatırlıyorum.

— Perşembe günü öğleden son buraya gelmiştim. Perşembe akşamı da buradaydım.. Doğru-

Komiser Dafi masanın başına geçerek, gazetecilere beyanat verdi:

— Makkiben'i öldürenin Dr. Metkaf olduğu anlaşılmıştır. Sonrada Dr. Metkaf polislerin kedisini takip ettiğini anlamış ve intihar etmiştir.

— Beni perşembe akşamı buraya gelmeğe sevkeden sen, Dr. Metkafın perşembe gün-

nü gündüz bana söylediği şeyanı dikkat sözlerdi.. Bu mesele biraz karışıktır Mis Skot! Yani gündüz kü kadar basit ve tabii değil.. Siz de öyle gelmiyor mu?

Gen kız, gözlerinde aynı heyecanla ve sesi kısılarak:

— Evet, diyebilirdi. Bana da öyle geliyor.. Fakat şu dakikada, bu meseleyi bir tarafa bırakmakla ilgilim.

— Neden?

— Çünkü, herkes zannedecek ki.. Hayır hayır.. Size şimdi söyleyemem. Sizinle burada konuşmam. Lütfen bu bahsi burada keselim..

— Bir şeycik daha söylemekliğime müsaade edin. Benimle bu masanın etrafında ne zaman konuşmak istersiniz. Çünkü ben bu işi aydınlatmak istiyorum. Bütün bir yaz mevsimi bu işle uğraşmak lâ-

zım gelse de uğraşacağım. Bittaki yardıma ihtiyacım var.

Toni duvara dayalı koltuktan dan birine köktü. Kız, yazı masasının başına geçerek, yazmağa başladı. Fakat parmaklarının tili rediği hiss olunuyordu.

Derken kapı açıldı. Orta yaşlı kısa boylu, şişmanca bir adam içeri girdi. Evvelâ Toniye selam verip, bir gözle baktı; sonra yazı masasına eğilmiş olan genç kıza şüpheli nazarlarla gözden geçirdi.

Toni derhal ayağa kalkarak:

— Ben dedi. Dr. Metkafın biraderini görmek için geldim. Onu bekliyorum.

Kısa boylu, şişmanca adam cevap verdi:

— Dr. Metkafın biraderi kim!

(Devamı var)

BORSA

10 BİRİNCİKANUN — 1940	Kapanış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	162.20
100 Frc.	—
100 Lire	—
100 İsviçre Frc.	29.6875
100 Florin	—
100 Rayışmark	—
100 Belja	—
100 Drahmi	0.9975
110 Leva	1.6225
100 Çek kronu	—
100 Pegeta	12.9375
100 Zloti	—
100 Pengö	26.5325
100 Ley	0.625
100 Dinar	3.175
100 Yen	31.1375
100 İsveç kronu	31.005
100 Ruble	—

Eşam ve Tahvilat

Ergani	19.72
Sivas - Erzurum 1	20.27
" " 2	19.—
" " 3	19.—
" " 4	19.—
" " 6	19.—
Türk umum tiyatro	33.50

Radyo

11.12.1940

18.03 Konserio	zetesi
18.15 Konuşma	20.45 Fasil heyeti
18.45 Çocuk saati	21.10 Konuşma
19.15 Çocuklara	21.35 Semaller
20.35 Şarkılar	21.45 Bando
19.30 Ajans	22.30 Ajans
19.45 Şarkılar	22.45 Cazband
20.15 Radyo Gz.	

12.12.940

8.03 Alaturka M.	19.15 Tangolar
8.15 Ajans	19.30 Ajans
8.30 Alaturka M.	19.45 İncesaz
8.45 Konuşma	20.15 Radyo Gzt.
12.35 Şarkılar	20.45 Film Musik.
12.50 Ajans	21.00 Dinleyici is.
13.05 Şarkılar	21.30 Konuşma
13.20 Şarkılar	21.45 Orkestra
13.03 Radyo caz	22.30 Ajans
13.40 Şarkılar	22.45 Cazband

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Dram Kısımında

Akrım 20.30 da

Bulunmaz Uşak

Yazan: J. M. BARRIE

İstiklal Caddesi Komedî kısmında

Bugün gündüz saat 14 de

ÇOCUK OYUNU

Gece saat 20.30 da:

Paşa Hazretleri

Hikâye

Meşhur bir âlim demiş ki, bir kızla münasebet tesis etmek ne kadar kolaysa o kızdan kurtulmak da o kadar güç bir davadır. Bravo adama, çok doğru bir söz söylemiş! Fakat ben bu hakikati ancak bundan birkaç ay evvel Ayten'den baktığım vakit anlayabildim. Onu elde etmek gayet kolay olmamış; birkaç tatlı bar kırs, bir dans ve "yarım sizi nerede görebilirim?" şeklinde bir sual kâfi gelmişti.

O "yarım" üstünden bir sene geçince bu hikâyeden usanmış ve bu aşk kafesinden kurtulmak ihtiyacıyle karşılaşmışım. Fakat işte bu noktada kendimi açıldım. Münasebetlerimize son vermek zamanı geldiğini koca göza nasıl anlatmalıydım? Güne kadar onu terk etmek içi cildi bir sebep bulamamışım. Halbuki Ayten sinirime dokunan bir sadakatle bana bağlı almakta devam ediyor; aşab. Şerhliğini de sabır ve sebatla kşılıyordu. Şöyle ki, bazan ona ayak atmak arzusunu duyardım. Nitekim a-çıktan açığa ona iyetimi söyleyip pasaportun verebilirdim; fakat gözyaşı hazin sahnelerden hiç hoşlanmam. Mutlaka bir bahane bulmam lâzımdır. Bu bahaneyi Ayt vermeyince benim yaratmam abediyordu. Onu öyle bir vayete getirecektim ki; hayretten dona kalacaktı. Böyle seelerle tecrübe ve maharet vardı.

Pem ne idi, biliyor musunuz? Ayten'e yazmamı değiştiremezsiniz bir aşk mektubu yazıyacak, ve ilk müsait fırsat gizlice çantasına sokacaktım. Sonra, Aytenin gözü önünde ber-

AYTENDEN USANDIM

mutad kendisini murakabe maksadıyla çantayı açacak, mektubu ortaya çıkaracaktım. Kızcağzım şaşkınlığı karşısında ben öfke ve naretle haykıracaktım: "Yak ol sun sana! Bunu senden imzamı! Sevgilinizin mektuplarıyla utanmadan bana geliyosun, ha?"

Esari izah etmek Ayten'e ait bir mesele. Ben bu suretle onu baımdan sıvırmak mecburiyetindeydim.

Kıymetli kabiliyetlerimden biri de türlü türlü yazı yazmaktır. Bana istediğinizi bir yazıyı getirin, onu olduğu gibi taklit edeyim; tefrik edemezsiniz. İşte bu ustalığıma dayanarak bundan bir müddet evvel bir çek altına sahte bir imza atmıştım. Bu da tebriklere layık eserlerimden biridir.

Bunlardan sonra, bahsettiğim aşk mektubunu yazmakta neden güçlük çekmediğimi siz de anlıyorsunuz. Şimdi mektubu beraber okuyabiliriz:

"Sevgilim,

Henüz dün akşam görüştiğimiz halde dayanamadım. Senden uzak bulunduğum günler benim için çekilmez bir iskence ve azap teşkil ediyor. Buselerin hâlâ tesiri altındayım; bakışlarım sihrini hâlâ hissediyor, seni tekrar görmek arzusu ile yanıyorum. Sanıyolar ne kadar yavaş geçiyor! Saatler asır kadar uzum! Seni tekrar ne zaman göreceğim? Emin ol ki, yarımda bulunduğum vakit, hayatımın en mesut dakikalarını yaşıyacağım. Buseler....

Sevgilim"

Gördüğümüz gibi, ihtiyatlı davranarak isim ve imza koymadım. Ve, bana arzu ettiğim hürriyeti temin edecek mektubu yazma olarak Aytenin son randevusu na gittim. Konuştuğumuz sırada mektubu çantasına koymak için fırsat kollamayı ihmal etmiyordum. Yerinden kalktığı, yüzünü öbür tarafa çevirdiği sırada, diğer bir marifetim olan el çabukluğu sayesinde mektup cebimden Aytenin çantasına tebdili mekân edecekti. Ve, o vakit... O vakit hâdisde de düşün- düğüm gibi olacaktı.

Fakat maalesef öyle olmadı. Cigara paketimi cebimden çıkarayım derken mektup yere düştü mez mi? Eh, terslik bu kadar olur! Ayten kâğıdı görür görmez eğilip kaptı:

— Ne bu?

— Hiç canım, ver, bir şey değil..

— Almak istedim; nafile... O bırak mı ya?

— Okuyayım da, sonra..

— Yahu, bir şey değil diyor- rum sana, bırak sunu!

— Brakmam, okuyacağım!

Mani olamadım. Mektubu açıp okudu. Bu esnada çehresi arkaya birkaç renk değiştirdi. Okumayı bitirdiği vakit hırsmdan kıpkırmızı kesilmisti:

— Bu mektubu kime yazdın?

— Kimseye. Bir arkadaşım rica etti de..

— Onları başkasına sat!.. Söyle, hangi kadına yazdın?

— Allah, Allah! İnanmıyor musun? Kimseye dedim ya?

Bunun üzerine Ayten mektubu küçük küçük parçalara yırtarak suratına fırlattı:

Nakleden:
L. L.

— Al mektubunu! O kadar çok arzu ettiğin sevgiline ver, olmaz mı? Bundan sonra beni bir daha göremezsin!

Sonra, çantasını alarak uzaklaştı..

Şimdi her halde, plânımmı neticesinden memnun kaldığımı zanneceksiniz. Fakat yanılıyor sunuz. Ruhumda tamamıyla aksı bir hal hissediyorum. Evet, netice benim istediğim şekilde oldu. Fakat şunu söylemeliyim ki, tezkereyi daha evvel davranarak Aytenin bana vermesi iz zeti nefsimde dokunmuştu. O gündün sonra içimde başka bir his belirdi. Aytenin ayrılışından sonra hayatımda bir boşluk, bir eksiklik hissediyordum. Şimdi on beş gündür peşinden koşuyorum ve beni affetmesini rica ediyorum. Tekrar bana dönmesi için yalvarıyorum. Hakikatte mevcut olmıyan o kadını aramızda hiç bir münasebet bulunmadığını söyledim:

Ebediyen kendisine bağlı kalacağımıza dair yeminler ettim. Ayaklarına kapanıp ağlıyacak vaziyetlere düştüm, para etmedim. Şimdi on beş gecedir uyku bile uyuyamıyorum; bu, Ayten'e sahip olamamaktan ve içimdeki esrarı izah etmek âcizliğimden ileri gelse gerek.

Ben Ayteni kovmuş olsaydım, şuna eminim ki, ben de tehlikeli bir belâdan kurtulan her insan gibi, hürriyetin lezzetini doya doya tadacaktım. Fakat hesap ettiğim şekilde olmadı. Şimdi de kendime kızarak cigaraları cebimden çıkardığım âna içerliyorum.

Günlük bulmaca

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Soldan sağa:

- 1 — Seyahate çıkan (iki kelime)
- 2 — Tembellik âlameti gösteren, Leningraddan geçen nehrin ismi, 3 — Küçük kitap, alfabeden iki harf yazıyana, 4 — Yunanistandaki eski Türkler, sevgili, 5 — Çağrı, olive, 6 — Bir emir, Asyanın sarıkunda bir adam, 7 — Çanak kale boğazi civarında bir kasaba, 8 — Zivrim arkadaş, bir sıtma vasıtası, yapan, 9 — Hal edatı, içindeki civarında bir semt, 10 — Göz kızı, İstanbul sayfiye yerlerinden birinin halkından, 11 — Parlak, tarla daki buğday.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Bir cins su kabını parça parça eden (iki kelime), 2 — Kapıların önündeki mania, mahviyet göstermek, 3 — Karışıklık, paranın sesi, 4 — Evveline bir (i) getirilmez köti olur, yüz seneler, nota, 5 — Cemi edatının tersi, bir vilâyetimiz, biçim kabi, 6 — Evveline bir (d) korsan tecrübe etmek olur, bir iskambil kâğıdının tersi, 7 — Ecdat, göbeleleri meskenlerinden, 8 — Yokusun aksı, Çamlıca civarında bir gezinti yer, 9 — İçten gelen, ileri geri lâf söyler, 10 — İkametgâh, vücudumuzun hayat suyu, zahiri ve zoraki 11 — Müslümanların ibadetlerinden, sogun mevsiminde.

7 numaralı bulmacamızın halli:

- 1 — Araba, 2 — Duvar, 3 — Asar, Tereke, 4 — Y, Malaka, 5 — Ab, Kan, Nida, 6 — Galata, 7 — İdil, Ezil, 8 — Diran, Kelt, 9 — Er, R, Hilal, 10 — Nem, Nak, F, Z, 11 — Edebiyat.